

Тун зулмати тарқаб аста-секин кун ёриша бошлади. У ёқ, бу ёқдан хурозлар қичқирғи эшитилди. Кенг далаларда мусаффо баҳор нафаси кезади. Йул четидидаги ям-яшил майсалар тонги шудрингдан ял-ял товланади. Иккинчи озиклантиришдан сунг буйи тизза баравар келиб қолган бўғдой ниҳоллари мавжланиб, жилваланади.

Фуркат ака ҳужаликнинг энг чеккасидаги галлазорини айланиб чиқди. Экин ривожидан кунгли тулди. Ендафтарига нималаридир ёзиб қуйди. Сунг қушни далага ўтди. У ерда ҳам шундай эди. «Қуз тегмасин, ривож яхши, энди бу ёғини бушаширмаслик керак», дея ҳаёлидан ўтказди.

Галлага туташ майдонга икки кун бурун плёнка остига чигит экилган эди. У жойини ҳам қуздан кечирди. Кейин машинасига ўтириб, бугун чигит экишга мулжалланган ерларни яна бир бор қуздан кечиргани кетди. Бориб қулига бир қисм тупроқ олди. «Замин етилибди, уруғ қадашининг айнаи пайти. Кекса деҳқонлар кечгаги маслаҳатда билиб айтишган экан».

Қишлоқ ҳужалигида иш вақти фалон соатда бошланиб, фалон пайтда тугайди, деган гап йўқ. Ризқим даладан, деган инсон борки, вақтининг ҳисобини билмайди. Фақат ишим битсин, кутган ҳосилим унсин, деб меҳнат қилади. Экиш-тиқиш бошланибдики, ёш қари далада.

Нафақат бободоҳқон, куклам келдими, жами қишлоқ аҳлининг гайратига гайрат қўшилиди. Машина-трактор паркида моторлар гуриллаши ҳаммаёқни тутган. У ерда ҳам бекор одамнинг ўзи йўқ. Кимдир тракторини далага олиб чиқишга ҳозирлаётган, бошқаси ўзига керакли нарсаларни ундириб билан овера. Бош муҳандис

Ботир Худойқуллов кооператив-ширкат ҳужалиги раҳбари Ф. Шарипов келатганини куриб пешвоз юрти. Салом-алиқдан сунг Фуркат ака рўпарадаги техникаларга ишора қилиб сўради:

— Биронтасидан камчилик чиқмадими?

— Ҳаммаси бут. Ўттизта саяланин бари кеча ўзингиз курганингиздек шай.

Устахонага ўтишди. Уста Наим ака Абдуллаев чи-зелга наралык тайёрлаётган экан. «Запасни кўпайтираверинг, — тайинлади раис, — ортиги зичен қилмайди. Ҳозир шу ке-

вачилик маҳсулотлари етиштириш режаларини ортиги билан адо этиб келишмоқда. Шунга яраша меҳнатнинг роҳатини ҳам қуришяпти. Машина трактор паркиннинг дам олиш мажмуида қирган одам ўзини сиҳаттоҳга боргандек ҳис этади. Сауна, ошхона, ҳордиқ чиқариш хоналари, телевизор ҳаммаси мўҳайе. Қозон доимо қайнаб туради. Шу сабаб ҳеч ким иш жойини ўзгартиришни ҳатто ҳаёлига келтирмайди. Бир ерда ўн йиллаб ишлаётган ишчилар талайин.

Мавжуд 30 та селяка за-

Бу ширкатга ҳар қанча ҳавас қилса, тажрибасини ўрганса арзийди

Яқинда ширкат аъзолари 9 миллион сўм дивиденд пули тарқатилди. Айримлар ҳатто 24 минг сўмгача олишди. Бу ойлик, мукофотлардан ташқариси. Ойлик маошларини вақтида олишяпти. Деҳқон уйдан, рўзгоридан кунгли туқ. Асосий ташвиши даласи, экинни. Меҳр, парвариш курган замин, ниҳол шунга яраша қайтаради.

Ота-боболаримиз «қимнинг рўзгори қандайлиги, сариштами, йўқми унинг

курсаткичлар ўтган йилдагидан юқори. Масалан, 1999 йилнинг дастлабки икки ойида 135 тоннадан зиёд сўт етиштирилибди. Маҳсулдорлик ҳар бош соғин сирги ҳисобига кунига ўртача 9-10 килограммни ташкил этмоқда. Шунингдек, 47 бош соғлом наслдор бузоқ олинган.

Жониворлар қишловдан қандай чиққани билан қизиқамиз. Молхоналар тазаланган. Охурулар туйимли емишга тула, 830 бош қорамол, шу жумладан 322 бош сирги зооветеринария қоидалари асосида боқилляпти. Шунинг учун ҳам бари семиз ва соғлом. Ҳаммаси қизил чул зотли моллар.

Касбидаги Шароф Рашидов номли кооператив-ширкат ҳужалигида эриштилаётган ютуқлар, амалга оширилаётган ишлар билан танишиб бўлиб, катта йўлга чиққанимизда соат эндигона тўққиз ярим бўлган эди. Машина муюлишда тўхтади. Фуркат ака чигит экаётган деҳқонларга ишора қилиб деди:

— 1910 гектарга уруғ қадашимиз керак. Миришкорнинг асосий юмуши энди бошланяпти. Худо хоҳласа бугунги хайрли ташвишлар эртага унга қувонч, давлат келтиради. Галлани кўрдингиз. Насиб этса минг гектар ердаги экиндан гектаридан элик центнердан дон йиги олишни кузлаяпмиз. Хуллас, янги орзу, янги режалар билан яшаяпмиз.

Ниятлари йўлдош бўлишини тилаб, у киши билан хайрлашдик. Сунг биз туман маркази томон йўл олдик. Фуркат ака далага, деҳқонлар олдига қайтди.

Равайн
БОБОМУҲАМЕДОВ,
Обиджон ҒОҒУРОВ.

ТЎҚҚИЗ МИЛЛИОН СЎМ ДИВИДЕНД

Наврўз арафасида
миришкорларни хушнуд этди

«Электрод ясовчи Нормурод Тангировга ҳам шу гапни такоррлади. Билиб бўлмайди, юриб турган техника тақ этиб тўхтаб қолиши, бирон қисми синиши мумкин. Пайвандсиз иш битмайди.

Шароф Рашидов номли кооператив-ширкат ҳужалигида меҳнаткашларга яратилган шарт-шароит нафақат Касбида, ҳатто вилоятда энг олдиларидан саналади. Булар албатта, ўз-ўзидан бўлмаган. Эгларга тўқилган маржон-маржон пешона терлари, улкан хирмонлардан олинган катта-катта даромадлар ҳисобига келган. Сергайрат раҳбарлар деҳқон, чорвадор топан-тутганини юзага чиқаришни урдашяпти. Дарвоқе, ҳужаликда эриштилаётган ютуқлар овозаси бутун республикага таралган.

Ушбу ширкат аъзолари ҳар йили пахта, галла, чор-

воддан янги чиққандек бе-нуқсон ишлаяпти. Бошқа техникалар ҳам тахт. Ширкат раҳбарини касби муҳандис дейишганди. Техникаларни куриб шу гапни яна бир бор эсладик. Беихтиёр қани ҳамма жойда шундай бўлса, дейсиз. Деҳқончилик баракаси, иш унуми ҳозирги замонда кўп жиҳатдан техникага боғлиқ.

Дала айланишда давом этамиз. Раис далаларни бирма-бир курсатиб боради, амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўзлабди.

— Манави ерларга 14 минг туп терак қучати ўтказдик, — дейди Ф. Шарипов йўл четидида бир текис кукараётган ниҳолларни курсатиб. — Ёш авлод вояга етляпти. Уй-жой солиш керак. Тахта-тўсин ўзимиздан чиққанига нима етсин. Яна бир гап. Ёрнинг ўз эгаларига берилгани жуда турғи бўлди. Меҳнатининг роҳатини қўрапти.

остонасиданоқ билинади» деб бежиз айтишмаган. Ушбу сузларнинг нақадар билиб айтилгани фермага бурганимизда дилимиздан яна ўтди. Дарвозага юрaveryишда — йўлнинг икки четидида меваги дарахтлар гулга кириб, яшнаб турибди. Ерга турли сабзавот экилган. Гуллар кириб хайрли ташвишлар эртага унга қувонч, давлат келтиради. Галлани кўрдингиз. Насиб этса минг гектар ердаги экиндан гектаридан элик центнердан дон йиги олишни кузлаяпмиз. Хуллас, янги орзу, янги режалар билан яшаяпмиз.

Чорвадорлар етакчиси Насрулла Худойбердиевнинг айтишича ферманинг ўзида сутни қайта ишлаш цехи ишлай турибди. У ерда тайёрланган қаймоқ, пишлоқ, сарғе ва бошқа маҳсулотлар Самарқанд ва Қарши шаҳарларида сотилимоқда.

Маълумотларга куз югуртирапмиз. Бу йилги

Тажрибали пахтакор Маҳкамой Косимовани Пайриқ туманидаги «Туркистон» жамоа ҳўжалиги аъзолари аъзоли билишади. У бошлик бригада аъзолари йилдан-йилга ҳосилдорлиқни ошириб, иш юритишининг истикболли усулларини жорий этиб келмоқдалар.

Утган йил ҳам жамоа учун муваффақиятли бўлди. 59 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан қимматбаҳо саноат хом ашёси йиғиштириб олинди. Бундай муваффақиятга оила пудратининг тадбиқ этилганлиги боис эришилди. Аёллар йили деб эълон қилинган ушбу йилда ҳам Маҳкамой Косимова бошлик пахта усталарининг режалари катта. Улар ҳосилдорлиқни камида 40 центнерга етказиш, кам маблаг сарфлаб, кўп хом ашё етиштириш, одамларнинг пировард натижадан манфаатдорлигини янада ошириш, хуллас, тармоқдаги иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга ўзларининг муносиб ҳиссасини қўишни ният қилганлар. Айни пайтда бригада аъзолари чигит экишга киришдилар.

Суратда: тажрибали бригада бошлиги Маҳкамой Косимова.

1999 йил — Аёллар йили

ЭЛ АРДОҒИДА

Ҳаёт ҳамиша ҳаракатда, шунингдек, унинг қуйидаги инсон ҳам тиним билмай, шу ҳаёт умининида эшакка эшиб, ўз умр мундарижасини яратди. Умр жушқин даредек, оқиб ўтади, аммо ана шу ўтган даврда нима ишлар қила олдинг ва нималарга эришдинг, деган савол ҳар бир кишини уйлантиради. Инсон борки, ҳамиша эзгуликка интилади. Ўз умри давомида ақл-заковати нурлари ола ҳаёт йўлини мунаввар этади, элига, халқига наф келтириб, жамият раванқига ҳисса қўшади.

Маҳаббат опа Абдурахимова ана шундай фидойи, эл-юрти учун ўз меҳнати, фурсатининга эмас, жонини ҳам аямайдиган инсонлар тоифасидан. У ўзи раислик қилаётган Янгибозор фуқаролар йиғинига қарашли ҳар бир хонадонда бўлиб, қимнинг қандай аҳволда яшаётганини бирма-бир ўз қўзи билан куриб чиқади. Кўзи бир чиқадигина эмас, ерданга муҳтож оилаларга моддий қумак бериб, кам таъминланганларнинг туй-маъракасига бош-қош бўлади.

Маҳаббат опа бир сўзли, қарашлари катъий, «тутган жойини кесадиган»лардан. У киши Янгибозор фуқаролар йиғинида иш бошлаган, аввало ҳақиқий ерданга муҳтож кишилар аниқланди. Унчалик муҳтож бўлмаганларнинг бу им-

тиёздан баҳраманд бўлишига чек қўйилди. Даромдини яшириб, ошна-оғайнингари билан олиб келинган маълумотномалар текширилиб, сохта ҳужжат эгаси ҳам, уни берган ташкилот ҳам аниқланди.

Бу эса, муҳтожлар ризқини қирқмоқчи бўлганларнинг танобини тортиди ва бошқаларни ҳам ҳўшёрликка чақирди. Ҳозиргача ҳукуматимизнинг кам таъминланган оилалар учун ажратилган бир миллион сўми ўз эгаларига етказилди. 1998 йилда 348 аризадан 262 таси қондирилган бўлса, бу йил ҳар ойда 91 минг сўм, йил давомида эса 1 миллион 90 минг сўм маблаг кам таъминланган оилалар учун ажратилади. Биринчи чоракда 51 нафар фуқаронинг аризасидаги талаб қондирилди. Оланинг ҳурмати янада ошди. Янгибозорда на фақат ёшлар, балки ёши катталар ҳам раисга «опа» деб муножаат қилади. Шунинг ўзи ҳам Маҳаббат опа элу юртининг, халқининг эъзоз ва ардоғида эканлигинидаллатди.

Президентимиз томонидан чиқарилган ҳар бир Фармон фуқаролар йиғини учун дастуриламалдир. Туйларни дабдабасиз ўтказиш тўғрисидаги Фармон қабул қилинганидан сунг маросимларни ортиқча ҳаржларсиз ўтказишга янгибозорликлар биринчилардан бўлиб киришдилар. Янгибозорда ўтказилаётган тадбирлар республика ва вилоят телевидиелари орқали халқимизга намуна сифатида намойиш этилмоқда.

Тошкентда бўлиб ўтган муҳим воқеаларга нисбатан бўлган нафрат ва газабларни янгибозорликлар Маҳаббат опа бошчилигида ўтказилган йиғинларда баралла ифода этилган ҳамда йиғилишда қабул қилинган қарорларини муҳтарам Президентимизга йўллади. «Ўзбекистон» жамоа ҳужалигида истиқомат қилаётган Эшонкул Ҳамроевга Президентимиз йўллаган миннатдорчилик мактуби матбуотда ҳам эълон қилинди.

Маҳаббат опа республикада юз бераётган истиклолнинг буюк ўзгаришларига ўзининг муносиб улушини қўшиб келаяпти. У киши бир неча йил туман ҳокими ўринбосари сифатида Пешку туманида маънавий-маърифий, маданий соҳаларни юксалтириш борасида кўп-ла савй-ҳаракатларни рўёбга чиқарди.

Наврўз байрами билан Маҳаббат опани самимий муборакбод этиб, у кишига мустаҳкам соғлиқ, баҳорий кайфият тилаймиз. Умингиз ўзоқ бўлсин, халқимиз ташвишида олиб-юғуратганларнингиз Сизга ҳамиша ҳушур-ҳаловат олиб келсин, дейимиз.

Дилбар РАҲМОНОВА.

МЎЛ ҲОСИЛГА ПУХТА ЗАМИН

Айни кунларда диеримизнинг қайси ҳужалигида бўлманг, жорий йил ҳосилига пухта замин яратилаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Қйбрай туманидаги «Байтқургон» ширкат ҳужалиги далаларида ҳам экин-тикин ишлари қўзғин олиб борилаёпти. Шу кунгача ҳўжалик аъзолари 11 гектар ерга картошка, 10 гектарга қарам, 22 гектарга саримсоқ, 28 гектарга пивёз, 18 гектарга ош лавлагги экилдилар. Шунингдек, иссиқхонага 30 килограмм помидор уруғи сепилган эди. Барчаси беҳато униб чиққан.

Ҳўжаликда эртаги сабзавот етиштиришда бой тажриба тўпланган. Бу эса ҳосилдорлиқни оширишда муҳим омил бўлмоқда. Ана шундай соҳа фидойиларидан Абдугани Тошматов, Абдушукур Эгамбердиев, Гофир Раҳмонқуллов, Маҳмадрасул Маҳмадкаримовлар бошлик бригада аъзолари бу борада ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Ширкат аъзолари бу йил 1150 тонна дон етиштириб, шундан 907 тоннасини эл хирмонига ҳада этишни режалаштиришган. 280 гектар майдон 101 та оилавий пудратчиларга шартнома асосида тақсимлаб берилган. Улар ўзларига бириктирилган ердаги ниҳолларни уч марта озиклантирганиликларни тубайли майсалар кун сайин ривожланиб, соҳибларини хушнуд этмоқда.

— Утган йили қишлоқ ҳужалигининг барча тури бўйича режани ортиги билан адо этиб, соҳадан 62 миллион сўм даромад олдик, шундан 12 миллион сўм фойда, — деди ширкат ҳўжалиги раиси Абдуқаюм Қосимов. — Бу эса аъзоларимизни ижтимоий муҳофазалашга ишончли кафолатдир. Шунингдек, ҳўжалик фахрийларидан 18 кишига имтиёз тариқасида электр ва газ ҳақини тулаш ҳўжалик ҳисобидан амалга оширилмоқда. Аёллар йили муносабати билан далада ишлаётган хотин-қизларга тушлиқда иссиқ овқат бепул ташкил этилган. Бу йил ҳам барча соҳада яхши курсаткичларга эришиб, мўл ҳосил олиш ниятида иш сўратига сўрат қўшиб, астойдил меҳнат қилаёпмиз.

Эркин ТўЛАГАНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

Халқимиз «Паррандачилик етти ҳазинаининг бири» деб бежиз айтмаган. Дарҳақиқат, бу иш билан астойдил шугулланган, истисодий ислохотлар қонун-қоидаларини яхши ўзлаштириб олган соҳага ихтисослашган ҳўжаликларда курсаткичлар ҳисобланади. Галларол паррандачилик ҳиссдорлик жамиятини ҳам шундайлар қаторига киритиш мумкин. Бу ерда ҳар кун 18 минг дон тухум етиштириляпти. Паррандаларнинг бош сони йилдан-йилга кўпаймоқда. Олинаётган фойда микдори ҳам ошиб бормоқда.

Суратларда: 1. Жамият ветеринария врач Раҳматилла Ҳакимов ва бригада бошлиги Акбар Умрзоқов паррандани қуздан кечиртишяпти. 2. Бош зоотехник Иброҳим Мухторов ва товўқбоқар Гулимира Болтаева тухум сифатидан хурсанд.

Шавкат АҚРАМОВ
олган суратлар.

ФАҲРИЙЛАР ҲИММАТИ

Яшариш, яратиш фасли — улуг Наврўз кунларида яхши одамлар фазилати ҳақида ҳар қанча гапирса арзийди. Шундайлар бор экан, байрам фазига фазил қўшиливеради. Абдугани ака Муминовни ўзоқ йиллардан бери яхши таниймиз. У киши кўп йиллар жамоа ҳўжалигида раис, туман халқ таълими бўлими мудири вазифасида ишлади. Касби асли уқитувчи бўлган бу инсон меҳнатсеварлиги, фидойилиги билан Ўйчи туманида катта ҳурмат қозонган.

Ҳозир бу баобуру инсон республика фахрийларни қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамгармаси Ўйчи туман бўлимига раҳбарлик қияпти. Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, улар ҳаётини урганиш мақсадида қишлоқ фуқаролар йиғинлари қошида, маҳалла-лар ва иш жойларида юзта жамоатчилик марказлари тўзилган. Бундан ташқари жамоатчилик марказлари раисларига вилоят ҳокимлиги рухсати билан маҳалла кумиталари раисларининг жамоатчи уринбосарлари мақоми берилган. Улар маҳалла оқсоқоллари билан ҳамкорликда иш олиб борадилар.

Маҳаллаларда ёшлар тарбиясига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Вояга етмаган, мураккаб феъл-атворли ёшлардан ўн тўққиз нафарига биттадан тарбиячи бириктирилган. Улар доимо назорат олиб борадилар.

1998 йили 214 нафар фахрийга моддий ердан ва совға-саломлар учун 102 минг сўм маблаг сарфланди. Шунингдек, жамгармага муножаат этган 67 нафар фахрий истаги қондирилди.

«Богларимиз нурунийлар эътиборида» курик-танловини ўтказиш бўйича ҳам бирмунча ишлар амалга оширилди. Фахрийлар иштироки билан 50 минг меваги ва 100 мингдан ортиқ манзарали қучат ўтказилди. Қизилравот қишлоғида яшовчи Фахриддин Эргашев ташаббуси билан Ш. Рашидов номи жамоа ҳўжалигида «Нуронийлар боғи» ташкил этилди. Бундан ташқари 20 нафардан ортиқ фахрий ўзларининг ҳўсусий боғларини яратиб, мевадан мўл ҳосил етиштириляптилар.

Жамгарманин туман бўлими ўз-ўзини маблаг билан таъминлаш бўйича ҳам бирмунча ишлари амалга оширди. Ҳозирги кунда жамгарма тасарруфиди 7 та кичик қорхона ва 1 та фермер ҳўжалиги фаолият қурсатляпти. Улар утган йили 270 минг сўмдан зиёд маблаг билан жамгармага ҳисса қўшдилар.

Юртимизда Наврўзи олам кезаётган айни кунларда Абдугани аканинг хайрли ташвишлари янада ортган. Маҳаллаларда байрам шодоналарини ўтказишда бош-қош бўлмоқда. Кексалар, кам даромадли оилаларга совға-салом берилмоқда.

Иқром РАСУЛОВ.

МАККАЖЎХОРИНИНГ ЯНГИ НАВИ

моқда. Шунинг билан бирга олинган ҳосилда кечки навларда кук посяиди сута микдори 20-22 фоизини ташкил қилгани ҳолда пая ва силос сифати паст бўлмоқда.

Шуларни ҳисобга олган ҳолда кейинги йилларда мутахассисларимиз томонидан республикамиз шароитига мослашган, уртапишар, юқори кук пая, силос ва дон ҳосили берадиган янги «Универсал» маккажўхори нави яратилди. Бу янги нави бир қанча навларни узаро қатиштириш ва сунгра яхка танлаш йўли билан яратилди. Бу нави эркин чанглаш йўли билан қуйайтирилди. У тишмонин маккажўхори турига кириди. Дони сариқ, мингта доннингнинг оғирлиги 290300 грамм. Уртача баландлиги 2,8-3 метрга етади, кам

шоҳлайди, асосий посяида 18-20 барг бўлади. Дони етилган дон сунг пая ва барглари қумқуқ уйлиб қолаверади.

Шунга қўра сутадаги дон тулик пишиб етилгандан кейин уриб олинка ҳам унинг посяи ва баргларида бемалол силос

400 центнерга, дони сут-дүмбүл босқинида урилганда 480-500 центнерга, суталари пишиб етилган, урилганда гектаридан 53,1-54,4 центнердан дон ҳосили олинади.

«Универсал» баҳорда экиб ровак чиқарган, кукка урилганда усув даври 60-62 кун давом эта-

хам уни ҳамма вилоятларда қук посяга, силосга, донга асосий ва такорий экин сифатида экиш мумкин.

Янги нави маккажўхори қуйидаги агротехника асосида устирилади: маккажўхори экиладиган майдон қузда 28-30 сантиметр чуқурликда ҳайдалади. Ерни ҳайдаш олдиндан гектарига 300 килограмм суперфосфат ва 150 килограмм калий туз солинади.

Эрта баҳорда ер етилиши билан шудгорга борона солинади. Экиш олдиндан 16-18 см чуқурликда чизел қилинади, сунгра борона ва мола босирилади. Экиш асосий экин муддатиди 1-10 апрел оралиғида оралик экишларини кукка ва пичанга урилгандан кейин 20-30 май кунлари экилади.

Маккажўхори азотли уғитларга жуда талабчан. Шунинг учун усув даврида у икки мартаба озиклантирилади. Биринчи марта майсалар 3-4 та барг чиқарганда, иккинчиси 7-8 барг чиқарганда, яъни усимлик бўйи 70-80 сантиметрга етганда берилади. Биринчи озиклантиришда гектарига 100-150 килограмм аммиак селитраси, иккинчисида 350-400 килограмм ҳисобида фақат аммиак селитраси берилади.

Кук посяга уриш учун ҳам, силосга устирилганда ҳам, такорий экин сифатида силосга, донга ва уруғликка экилганда ҳам, «Универсал»да фақат битта схема қўлланилади: яъни 70х35х12 усулда дон ерга тушади. Эграт ораси 70 см, кучат оралиғи 35 см, ҳар уяда 1-2 битта-иккитадон усимлик бўлишига эришиш лозим. Шунда ҳар гектар майдонда 52-54 минг уя бўлишига эришилади. Уруғ меъёри гектарига 18-21 килограммдан белгиланади. 6-8 см чуқурликка

экилади. Маккажўхори 2-3 та барг чиқарганда қатор оралиғи биринчи култивацияга ўтказилади, 7-8 барг чиқарганда иккинчи марта култивация қилинади.

Маккажўхори беш мартаба сугорилади. Дастлабки уч сувни усимлик ровак чиқаргунча қадар оталиқ ва оналик туп гуллари гуллаш олдида, гуллаган пайтда де-риш лозим. Дон олиш даврида эса туртинчи ва бешинчи мартабада сув таралади. Ровак чиқарганда уни қук посяга уриш бошланади. Посядаги дони сутдүмбүл бўлганда, силосга, тулик пишганда донга уриб олинади.

Абдулла ХОЛИҚОВ,
Ўзбекистон Чорвачилик илмий-тадқиқот институтини ем-хашак етиштириш лабораторияси мудири,
«Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ ҳўжалиги ходими».

● Банк Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил август ойидаги қарорига кўра ташкил этилган.

● Марказий банк томонидан 1994 йил 21 ноябрда чет эл валютасида операцияларни амалга ошириш тўғрисида 20-сонли бош лицензия берилган.

● МДХдаги мамлакатлар ва чет давлатларнинг йирик банклари билан вақиллик муносабатлари ўрнатилган.

РАҚАМЛАР САЛМОҒИ

● Мижозларга барча турдаги банк хизматларини кўрсатади.

● Банк республика валютасида биржаси ва «Тошкент» фонд биржасининг аъзоси ҳисобланади.

● Турли хил мулкчилик шаклидаги тўрт мингдан ортиқ мижозга хизмат кўрсатади.

● Жорий йилнинг охиригача банк капиталини 2 миллиард 600 миллион сўмга етказиш мўлжалланган.

● Ўтган йили 150 миллион сўмга яқин акциялар сармоядорларга сотилди ва акциядорлар сони 1100 тага етди.

● Ҳозир банк акцияларини чет эл сармоядорлари орасида жойлаштириш бўйича амалий ишлар олиб боришмоқда.

● Банкнинг асосий даромад манбаи кредит кўйилмалари ҳисобланади.

● Ўтган йили кредит кўйилмаларининг ҳажми 61 фоизга ўсди ва умумий активлардаги салмоқ 89 фоизни ташкил қилади.

● Банк қисқа муддатларда Гулистон, Нукус, Жиззах, Урганч, Наманган, Самарқанд ва Навоий шаҳарларида замонавий янги бинолар қурди.

«ГАЛЛАБАНК»

Ўтган йили мамлакатимизда бошқоқли дон, айниқса, бугдойдан юқори ҳосил олинди. Жами 3,5 миллион тонна ёки 1997 йилдагидан 15,4 фоиз кўп бугдой етиштирилди. Республика Президентини «Биз бу ютқуда, аввало ижтимоий барқарорлигимизнинг гаровини, кафолатини курашимиз» деб таъкидлади. Ундан ташқари «бу муваффақият қайта ишловчи ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқарувчи соҳалар учун мустаҳкам база яратишга қўлмай, юртимизнинг иқтисодий мустақиллигини янада мустаҳкамлайди. Халқ ҳужалигининг барча тармоқларида мавжуд муаммоларни ечиш мақсадида давлат томонидан аниқ мақсадга йўналтирилган сиёсат олиб боришмоқда. Асосий мижозимиз «Ўздонмаҳсулот» давлат-акциядорлик корпорациясида ўтган йили тармоқда иқтисодий ислохотларни изчиллик билан амалга ошириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 108 фоиз, халқ истеъмоли моллари 108,9 фоиз, унмудорлик 107,7 фоизга ўсди.

Эришилган ушбу ютуқларда корпорация жамоаси билан бирга банкнинг ҳодимларининг ҳам бевосита улуши бор. Бозор қонуниятлари банк тизимини ислох қилишни янада чуқурлаштиришни талаб қилади. Шу боис ҳукуматимизнинг 1999 йил 15 январдаги «Банк тизимини ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори катта аҳамият касб этади. Мамлакатимизда банк тизимини халқаро андозларга талабларига жавоб берадиган тизимга айлантириш учун барча ҳуқуқий асослар яратилган.

Молиявий муассасамиз фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан бири — қишлоқ ҳужалиғида муҳим тармоқ ҳисобланган галлачилик, умуман, бошқоқли экинлар етиштирувчи, соҳа, хом ашёни сақлаш, қайта ишлаш ва аҳолига сифатли нон маҳсулотлари етказиб беришчи таъминотлар ҳамда кичик ва ўрта бизнес корхоналарига, деҳқон ва фермер ҳужалиқларига хизмат кўрсатишдир. Шу билан бирга мамлакатимизнинг галла мустақиллигига эришишдаги муҳим ва масъулиятли ишда бевосита иштирок этишди. Банкнинг кредит сиёсати, иқтисодий таҳлилчи ишлари, ҳуллас, унинг бутун фаолияти ҳам мана шу вазифани амалга оширишга қаратилган.

Шунинг билан бирга айтиш мумкинки, 1998 йили бир қатор ижобий натижалар билан якунланди. Бу банкнинг янада ривожланиши йўлида муҳим қадам бўлди. Олинган даромадлар банк фаолиятини янада ривожлантириш, акциядорларга яхшигина даромад тулаш ва мижозларга юқори сифатли хизматлар кўрсатиш имконини берди. Айни пайтда муассасамизнинг 28 та вилоят, шаҳар ва туман бўлимлари фаолият кўрсатмоқда.

Мижозлар сонининг йилдан-йилга ўсиб бораётганлиги ҳам ишимиз яхшиланаётганлигидан, хизмат кўрсатиш даражаси такомиллашаётганлигидан далolat беради. 1998 йил 1 январдаги маълумотга кўра 3508 мижозга хизмат кўрсатилган бўлса, бу кўрсаткич 1999 йил 1 январга келиб 4301 тани ташкил қилди. Бир йилда биз молиявий хизмат кўрсатган мижозлар сони 793 тага кўпайди. Ўтган йили мижозларга янада қулайлик яратиш мақсадида банкнинг Кува, Бекобод ва Тойлоқ бўлимлари ишга тушди.

Ижобий натижаларга эришилаётганлиги боис банкнинг Низом сармояси ҳам ўсиб бормоқда. Ўтган йиллар давомида у 55 баравар кўпайди. Бултур эса 1,4 марта ошди. Ҳозир

байнчиларга иш ҳақи тулаш учун 463,6 миллион сўм кредит маблағлари ажратилди. Ҳозир ўтган йили топширилган галла учун ҳужалиқлар билан тула ҳисоб-китоб қилинган. Шунингдек, ҳукуматимизнинг ўрта ва кичик тадбиркорликни рағбатлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошира бориб, ўтган йили мижозларга 260,1 миллион сўм кредит ажратилди. Яна «Бизнес-фонднинг» кредит линияси орқали вилоятлардаги ўн етти тадбиркорга 31,8 миллион сўм берилди.

Биз ажратилаётган кредитларнинг устамо фойзаларини йилдан-йилга камайтириб боришга ҳам алоҳида эътибор бераёмиз. Жорий йилнинг январига келиб ўртача устамо фойзалар 18,2 фоизни ташкил қилди. Бунга

идораларнинг корхоналарига тулаб берилди.

Ўтган йил давомида белгиланган касса режалари ҳам ортиги билан бажарилди. Шу боис мижозларни ўз вақтида нақд пул билан таъминлашга эришилди. Аҳолининг буш пул маблағларини жамғармаларга жалб этиш борасида ҳам мўайян ишлар амалга оширилди. Бир йил мобайнида бу борадаги жалб қилинган маблағ 26 миллион 889 минг сўмга ортди.

Муассасамизнинг ташқи иқтисодий фаолияти ҳам кенгайиб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзига бир неча мижозга валюта ҳисоб-рақамлари очилди. 14 экспорт контрактлари руйхатга олинди. Уларнинг қиймати 604913,68 АҚШ доллари тенг. 42 та импорт контрактлари ҳам қайд қилинди. Уларнинг умумий қиймати эса 6.004.951,6 АҚШ доллари ташкил қилади. Айни пайтда мижозларимизга халқаробанк амалиётларида қўлланиладиган хизматлар кўрсатиш борасида ҳам иш олиб бориляпти. Шунингдек, мижозларнинг хорижий валютадаги буш маблағлари фойзли депозитларга жалб қилиняпти.

Қимматбаҳо қоғозлар бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳам ўзининг ижобий самарасини берапти. Банк қисқа муддат ичиде ўзининг ва сармоядорларнинг жалб этилган маблағлари ҳисобига қимматбаҳо қоғозлар бозорининг йирик қатнашчиларидан бирига айланди. Қимматбаҳо қоғозлар бозорининг ликвидлиги даражаси юқори бўлган давлат қисқа муддатли мажбуриятлари бозорида ҳам фаол иштирок этаёмиз. Бугунги кунда қимматбаҳо қоғозлар бозорида банк ва олтита жалб қилинган ташқи сармоядорларнинг умумий улуши 900 миллион сўмни ташкил қилади.

Ўтган йили банк акциядорларининг туртинчи эмиссияси ишлаб чиқилди ва у сармоядорлар ҳамда акциядорлар ўртасида тула жойлаштирилди. Жорий йилда эса 750 миллион сўмлик акциялар (бешинчи эмиссия) сохияпти.

Ҳуллас, 1998 йил жамоамиз учун муваффақиятли бўлди. Ҳукуматимиз томонидан белгиланган топширилган ўз вақтида бажарилди. Ютуқлар билан бирга бизда ҳам Президентимиз томонидан банклар масаласида таъкидланган ечимини қутаётган муаммолар йўқ эмас. Биз ўларни бартараф этиш борасида мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш, бутун куч ва эътиборни уларга қаратишга ҳаракат қилаёмиз. Жамоамиз юксалишининг ёрқин йўлига чиқишга ҳаракат қилияпти. Амалга оширилаётган ишлар келгусида янада ўзининг яхшироқ самарасини беради, деб умид қиламиз.

Ўзловбой ЭРТАШЕВ,
Республика иқтисослаштирилган акционерлик-тижорат банки «Галлабанк» бошқаруви раиси.

ГАЛЛА МУСТАҚИЛЛИГИ — ИСТИҚЛОЛ ТАЯНЧИ

муассасамизнинг Низом сармояси 450 миллион сўмга етди. Унинг таркибиде акциядорлик жамиятларининг улуши 87,8 фоиз, кичик, хусусий ва бошқа корхоналар улуши 9,7 фоиз, жисмоний шахсларники эса 1,9 фоизни ташкил этади. Акциядорларга 1997 йил якунларига кўра 75,7 миллион сўм дивиденд туланди.

Банкнинг Низом жамғармасини шакллантирувчи акционер ташкилотлар сони 143 дан 217 тага кўпайди. Уларнинг сони ошиб бормоқда. Президентимизнинг 1998 йил 2 октябрдаги «Акциядорлик-тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонида асосан ўтган йилнинг 24 ноябрдаги акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда банк Низом жамғармасини жорий йилда 1 миллиард 200 миллион сўмга етказишга қарор қилинди.

Галлачилик қишлоқ ҳужалигининг етакчи соҳаларидан биридир. Шу боис «Галлабанк» мамлакатимизнинг галла мустақиллигига эришиш учун олиб борилаётган муҳим ишда фаол қатнашиб келмоқда. Ўтган йили «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси тизимидаги корхоналарга дон ва шולי учун зарур микдорда кредитлар берилди. Бу аванс сифатида бугдой учун 4 миллиард 609 миллион сўм, шולי учун 1 миллиард 65,8 миллион сўмни ташкил қилди. Бундан ташқари Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 4 июндаги қарорига биноан аванс ҳисобидан галла уримиде қатнашувчи ком-

ўз маблағларимизни қўпайтириш ва депозит операцияларини ривожлантириш орқали эришиляпти. Берилган кредитларнинг қайтарилиши ҳам қатъий назоратга олинган ва бунга эришиляпти.

Молиявий муассасамиз халқ ҳужалигининг барқарор фаолият кўрсатишини таъминлаш, аҳолига зарур бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қўпайтиришга ҳам муносиб ҳисса қўшиб келаяпти. Бу борада ишимизда Президентимизнинг «Халқ ҳужалиғида ҳисоб-китобларни ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш тўғрисида», «Тулов интизоми ва узаро ҳисоб-китоблар тизимини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари дастуриламал бўлмоқда. Ўтган йил давомида бир неча миллиард сўмлик дебитор ва кредитор қарзлар бартараф этилди. Бу борада кенг қулабда амалга оширилган ишлар ўзининг ижобий самарасини берди. Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига мувофиқ банкнинг хизмат кўрсаттаётган қишлоқ ҳужалиқ корхоналарининг «Ўздавнефтахсулот», «Ўзагрохимтаъминот», «Ўзқишлоқмашхольдинг», «Ўзқишлоқхўжалиқ-нотузиати», «Ўзаветранс» ва бошқа вазирликлар ҳамда идоралар корхоналари олдидаги муддати ўтган қарзларини камайтириш мақсадида ҳукумат томонидан ажратилган маблағлар юқорида номлари қайд этилган

БИЗНИНГ ИШОНЧЛИ ШЕРИК

Қўшма корхонамиз муваффақиятли ишламоқда. Жамоамиз ахил, ҳамма ўз ишини яхши билади. Биз худди бир оила аъзоларидек меҳнат қиляпмиз. Табиийки бу бизга ҳам моддий самара, ҳам маънавий озуқа бермоқда. Кўпчилик муваффақиятга қандай эришдинглар деб савол беришади. Дарҳақиқат, ютуқлар қайси омилар ҳисобига қўлга киритилмоқда?

Буларнинг кўпчилигини корхонамизга молиявий хизмат кўрсатётган «Галлабанк» билан боғлиқ деб ўйлаймиз. У ердаги ҳодимларнинг ўз ишини яхши билиши, ҳар доим турли хил маслаҳатлар бериб туриши, уларнинг ҳўшмуомалалиги иқтисодиётимизнинг мустаҳкамланишига бевосита ёрдам берди. Банкада йилдан-йилга хизмат кўрсатиш маданияти ошиб, мижозларга жаҳон андозлари даражасида хизмат кўрсатиб келиняпти. Барча жараёнлар компьютерлар ёрдамида амалга оширилади.

Масалан, бундан банкнинг бошқа бўлимлари қатори қўшма корхонамизга хизмат кўрсатётган Тошкент шаҳар бўлимида ҳам куриш мумкин.

1995 йилнинг декабрь ойида банк акцияларининг иккинчи эмиссияси муомалада чиқарилди. Уша пайти энди банкда ҳисоб-рақамимизни очган эдик. Турғиси, бундай қимматбаҳо қоғозларни олсакми ё олмасакми деб иккиландик. Шунда таваккал қилдик, бир неча минг сўмлик акция сотиб олдик. Йил якунида банкка ишончимиз янада ортди. Акцияларга 239 фоиз дивиденд туланди.

Мазкур молия муассасаси асосан «Ўздонмаҳсулот» давлат-акционерлик корпорацияси корхоналарига хизмат қилиб, хайрли ишни амалга оширмоқда. Сабаби корхоналар халқимизнинг нон ва нон маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириб келмоқда. Бу савоби ишда банк жамоасининг ҳам катта ҳиссаси бор.

А. ИСМОИЛОВ,
«Тўра» қўшма корхонаси бош директори.

Президентимиз Вазирлар

Маҳкамасида вилоят, шаҳар ва туман ҳокимлари билан бўлган учрашувда иқтисодий ислохотларни амалга оширишнинг ўз-ўзиде босқичда банклар локомтив вазифасини бажаришлари, ҳужалиқ юритувчи барча субъектларни ўз ишларини қайта ташкил этиш, бозор механизмларини дадил ва жадал эгаллашга даъват этувчи омил бўлиши зарурлигини таъкидлаган эдиклар.

Мамлакатимизнинг дон ва дон маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарига хизмат кўрсатувчи иқтисослаштирилган «Галлабанк» ташкил этилганлиги, унинг локомтив вазифани ўтаб, фаолият кўрсатиб келаяётганлиги «Галла алтег» очик турдаги ҳиссасдорлик жамиятимизнинг ишлаб чиқариш-молиявий натижаларида ҳам ўз аксини топтоқда. Жамиятимиз аҳолининг дон ва нон маҳсулотлари бўлган эҳтиёжини қондиришдек шарафли вазифани бажаришга ўз улушини қўшиб, 300 дан ортиқ жамоа билан ҳамкорликда ишламоқда.

Жамият ўз иш фаолиятида банкнинг молиявий қўмағига доим суянади ва узаро ҳамкорликда иш олиб боради. 1997 йилда 91,3 миллион сўмлик кре-

МАБЛАҒ ҚАНЧА ТЕЗ АЙЛАНСА...

дир олинган бўлса, 1998 йилда бу кўрсаткич 208,2 миллион сўмни ташкил қилди. Ўз вақтида олинган молиявий ёрдам ва мунтазам ҳамкорликда ўтказиб бориладиган молиявий қўнлар турфайли 1997 йилда 200 миллион сўмдан ортиқ, 1998 йилда эса 250 миллион сўмдан ортиқ дебиторлик ва кредиторлик қарзлар бартараф этилди. Ўтган йили кредит ҳисобидан 83 миллион сўмлик юқори сифатли дон сотиб олдик, корхонамизнинг ишлаб чиқариш қуввати ва меҳнат унмудорлигини ошириш мақсадида 15,3 миллион сўмлик капитал таъмирлаш ишларини амалга оширдик.

Факторнинг операциялари амалга оширилиши натижасида 1998 йилда корхонамизнинг «Ўздонмаҳсулот» корпорациясидан бўлган 539 миллион сўмлик кредиторлик қарзлари ўз вақтида тулаб берилди. Банк билан қўшма ҳамкорлиги, бир-

бирини тушуна олиши ютуқлар гарови эканлигини яхши биламиз. Жамиятда 1997 йилда 1953,4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган ва сохиялган бўлса, ўтган йил якуни бўйича бу кўрсаткич 3233 миллион сўмни ташкил қилди. Олинган фойда ҳам шунга яраша бўлди.

«Галлабанк» ишончли шерикимизга айланган. Шунинг учун 1997 йилда унинг 122 минг сўмлик акциясини сотиб олдик, 65 фоиз микдорда дивиденд олгандик. 1998 йилда эса 10 миллион сўмликдан зиёд акцияларга эга бўлдик.

Илгарилар узаро туловларни амалга ошириш ва ҳисоб-рақамга келиб тушган маблағлар бўйича маълумотлар олиш учун корхонанинг вакили ва тра-

нспорт воситаси деярли бир кун овера булар эди. Банкнинг ёрдами туфайли ўтган йилдан бошлаб жорий этилган «Банк-мижоз» тизими туфайли жамоамиз билан бошқа корхоналар ўртасидаги узаро ҳисоб-китоблар саноқли дақиқлар ичиде амалга оширилмоқда. Бу молиявий ишларни тезлатди, идоралараро ортиқча қоғозбозилиқларга чек қўйди. Хоҳишимизга кўра, ҳисоб-рақамимиз бўйича олиб бориладиган операциялар тўғрисида исдаланган вақтда маълумот олиш мумкин. Шунинг ҳам айтиш керакики, «Банк-мижоз» тизимининг мавжуд имкониятидан хали тула фойдалана олаётганимиз йўқ. Банклараро ҳисоб-китоблар тизими республикамизда тула самара билан ишлатиш учун барча молия муассасаларининг ҳар бир мижозга ўртасида «Банк-мижоз» тизими жорий этилишини тезлаштириш керак.

Б. ИКРОМОВ,
«Галла-Алтег» очик турдаги ҳиссасдорлик жамияти раиси.

«Галлабанк» жа доир материалларни
Ҳосил ҚАРИМОВ тайёрлади.

ЧОРВАДОРЛАР ОРЗУСИ УШАДИ

Навоий вилоятидаги чорвачиликка иқтисослашган Конимех тумани аҳолисининг бир қисми шу вақтга қадар Зарафшон дарёсидан оқиб келувчи Конимех ариғидан сув ичарди. Бу йилги Наврўз улар учун кўшалок байрамга айланди. Туман маркази — Конимех кўрғонига тоза ичимлик сув етиб келди. Об-ҳаёт Дамхўжа — Навоий — Бухоро трассасидан 27,5 километрик қувур орқали олиб келинди. Шу билан бирга бу ерда 2,5 минг кубометр сув сигимига эга бўлган резервлар ҳам фойдаланишга топширилди. Бунинг натижасида кўрғоннинг ўн минг кишилиқ аҳолиси тоза ичимлик сувдан баҳраманд бўлди. Қурилиш-монтаж ишларига юз миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди.

(ЎЗА).

ПЛЁНКА УСУЛИДА

Баҳор шукухи самарқандлик миришкорларга ҳам ўзгача файз олиб келди. Деҳқончиликда ўзига хос тажриба тўплаган пахтакорлар ўтган йили чигитни плёнка остига экиш усули анча қулай эканлигининг гувоҳи бўлишганди. Ҳосилдорлик оддий усулдагига қараганда 40-50 фоиз ортганлиги моддий манфаъадорликнинг яхшиланишига имкон яратганди.

Миришкорлар бу йил 45 минг гектар майдонда ана шу усулда деҳқончилик қилишга бел боғлашган. Айни пайтда плёнкага мўлжалланган майдонларни экишга тайёрлаш ишлари поёнига етказилди. Пахтачи, Иштихон, Оқдарё туманларида биринчилар қаторида пушта олиб қўйилди. Барча экиш техникалари, плёнка ва уруғлик ҳам мавсумга тайёр турибди. Улуг айём — Наврўз байрам кўни ерга барака уруғи қадаш бошлаб юборилди.

Яйловлар яшнамоқда

САБОҚЛАРДАН ХУЛОСА ЧИҚАРИЛМАДИМИ?

Мамлакатимизнинг бир қатор туманлари қишлоқ ҳужалиғида аҳоли қувонарли даражада эмас. Бултур қўшма туман ва ҳужалиқларда асосий экинлардан ҳосил етиштириш режаси бажарилмади. Натижада ҳужалиқлар зарар қурди.

Ўзун тумани Сурхондарёнинг энг чекка ҳудудида жойлашган. Хавоси салқин. Атрофини тоғлар ураб туради. Тупроғи унмудор, суви шобарт. Қисқача айтганда тайёқ тиксанг қукаради. Асосий даромад қишлоқ ҳужалиғидан. Аммо яхши имкониятга эга бўлган туман қишлоқ ҳужалиғи кейинги йилларда оқсаноқда. Суви, тупроғи ва иқлим шароити бир хил бўлган қўшни Сабиосиё туманида асосий режалар бажарилиб келиняпти. Бу ерда эса унинг акси.

Пахтачиликда аҳоли дуруст эмас. Бултур пахтакорлар ер чизиб қолишди.

Нега бундай бўлди, деган саволга ҳужалиқ раислари жавоб беролмай хайрон. Аслида ил бошидан меҳнатни турғи ташкил этиш, экин парваришида агротехник тадбирларни тулик олиб бориш, уқтилаш ишларини вақтида ўтказиш ва сўғоришга асосий эътиборни қаратиш урнига мутахассислар томонидан масъулиятсизликка йўл қўйилди. Биргина «Гулистон» жамоа ҳужалиғида тайёрланган пахтанинг 14 тоннаси бешиччи, 133 тоннаси туртинчи, 59 тоннаси учинчи, 111 тоннаси иккинчи навга сотилганини қандай баҳолаш мум-

кин?

Мазкур ҳужалиқда ўтган йили 47 миллион сўм иш ҳақи берилиши керак эди. Йил охирига келиб шунинг ҳам 13 миллион сўми ғани бўлди.

Биргина пахтачиликнинг ўзидан 1998 йилда туман хазинаси 110 миллион сўм зарар қурди. Деҳқоннинг ўртача ойлик маоши 879 сўмни ташкил этаёпти. Туманнинг бирорта жамоа ҳужалиғида ўртача маош 2 минг сўмга етмаган.

Қорабой Алиев номли жамоа ҳужалиғи бошқаруви эса иш ҳақидан 35 миллион қарз бўлиб турибди. Даромади харажатино қопламаётган жойда қандай қилиб қарзни тулаш тўғрисида гапириш

мумкин?

Хўш, туман ҳужалиқларида бу йилги дала ишлари қай даражада? Б. Омонов номли жамоа ҳужалиғи машина-трактор паркида бўлди. Айни экин-тиқин ишлари бошланган паллада техника сохиялган, тахт қилиб қўйилган бўлиши лозим эди. Лекин бу устакхонада мавсумга тайёр техникани, экин агрегатини қурмадик. Айрим техника воситалари сохиялиб, очик ҳавода занглаб ёттибди. Ихоз талаб қилиб, МТП бош меҳаниги Нурилла Наврузовга қарадик. У бош қасиб, ер чиқишдан нарига утолмади. Булиш механизми Уроқбой Нейматов эса эҳтиёт қисмлар йўқлигини руқан қилиб, 9 та

сеялка, 3 та чопиқ трактори, 2 та комбайн, 6 та ҳайдов трактори ишга қроқсиз эканлигини таи олди. Шу ерда ҳақли савол туғилади: «Чигит экиш бошланди. Аҳоли шу бўлса, ҳужалиқда уруғлик нима билан экилади?»

Таъмиричи-чиланган Давлатмурод Солихов дардини тўкиб солди:

— 13 та фарзандим бор. Катта оиламиз. 1996 йилдан бери елчителиб маош олганимиз йўқ. Қасбимини севганимдан ишлайман. Раҳбарлар ваъда беришдан нарига утишмапти. Ваъдага қозон қайнамапти. Қўпчилик шаҳардан иш қидириб кетишди. Менинг ҳам қўлим ишга бормай қолди.

Қосон туманидаги «Қўнғиртов» жамоа ширкат ҳужалиғи чўпонлари қишловини беталофат ўтказиб, қўзилатиш мавсумини бошлаб юборди. Айни пайтда бу ерда 300 бошдан ортиқ совлиқ бўлиб, жониворларнинг Жамил Маҳкамов бошлиқ чорвадорлар меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Чўпонларнинг нияти мавсумда ҳар юз бош совлиқдан 105 тадан соғлом қўзи олиб, уларнинг асосий қисмини ўстиришга қолдиришди.

Суратларда: 1. Совлиқ ва қўзилар яйловда. 2. Тажрибали чўпонлар Жамил Маҳкамов ва Суво Шеркулов.

Шавкат СУЛТОНОВ олган суратлар.

Давлатмурод ака ҳақ гапни гапирди. Ҳужалиқда ваъдага ишониб юрган биргина у эмас...

Туманда галла ривож ҳам яхши эмас. Парваришга муҳтож майсалар ранги сарғимтир туш олган. Бу парвариш яхши эмаслигини кўрсатиб турибди.

Айни паллада вилоятнинг жанубий туманларидан лигит экиш ажида. Узунликлар ўтган йилги ҳаётлардан турғи хулоса чиқаришга қўшнида. Йўқса, қўлланми экиш мавсумига пухта тайёргарлик қуриб, қоқоқлик доғини ювиш пайида бўлишарди. Аҳоли эзлик билан ўнганланмас экан, жорий йилда ҳам асосий экинлардан режадаги ҳосилни

ЎЛКАМИЗДА ЯШАРИШ, ЭЗГУЛИК, МЕХР-ОҚИБАТ АЙЁМИ — НАВРЎЗИ ОЛАМ

БЕНАЗИР ВА ҲИҚМАТЛИ

Байрамларнинг энг тароватлиси Наврўзи оламдир. Унинг таширидан дала-дашлар, қир-адирлар, қийинги, бутун олам янги либос кияди. Табиатдаги яшарли, янгила-ниш одамларнинг ҳаётида ҳам ёрқин из қолдиради. Шу-нинг учун ҳам бу айёмга азал-азалдан ҳар бир хонадон, ҳар бир киши алоҳида таралдуд қўрган. Наврўз кунин бар-ча ёш қари ювиниб-тараниб, янги кийимлар кийишган. Ховли ва кучалар тартибга келтирилиб, тозаланган. Қир-кийимлар, чала ишлар янги йилга қолдирилмаган. Байрам олди-дан аразлашганлар бир-бирлари билан ярашишган. Барча гина-қудуратлар эски йилда қолсин, деб ни-ят қилишган. Наврўздан етти кун олдин етти хил мева қоқи ивителиб, Наврўз тонгида етти лўқум (қултум) ичилган. Бу одамларга куч-қувват бахш этиши билан бирга танадаги қиш захрини ювган. Байрам сумалаги учун бугдўй унди-риш ҳам етти кун аввал бошланган.

Байрам тонгида қулиб турган ерга сув сепишган, бу билан йил бўйи еримиз сувга сероб бўлсин деб ирим қилишган. Яна Наврўз кунин ёру биродарлар бир-бирига қийинчи улашишган, бу уларнинг бир-бирига ширин тур-муш тилашини аниқлаган. Ҳа, айтгандек, тугатган йилни-н чоршанба кунин барча ховлиларда олов ёқилиб, уй эга-лари ўз тилакларини айтиб оловлардан қасрашган ва сенинг қийинчилигинг меники, менинг сариклигим сеники, деб ти-ловат ҳам қилишган.

Наврўз кунин барча қишлоқ аҳли дала бошига келиб «Ерга қуёш чиқди» маросимини ўтказишган. Икки ҳўкиз қушилган қўшга қишлоқнинг энг нуруний оқсоқоли қўш-чилик қилиб, ерга дон эккан. Шу кунин кайвони хотинлар пиширган бугирсоқ мойига ҳўкиз шохлари мойланиб, ер ҳайдаш бошланган.

Наврўзнинг қайси кунда кириши ҳам йилнинг қандай келишидан дарак берган. Бу йилги Наврўз баҳосият кун — яқшанбада кираркан. Янги йилнинг бу кунда бошлани-шида катта ҳикмат бор. Йил яқшанбада кирса, қуёшга тааллуқли бўлиб, фазилли келади, фитна, ёмонлик оқ бўли-б, туқлик, туқин-сочинлик қутлади. Бугдўй куп, ҳосил мул бўлиши кутлади.

Булари мен оназоримдан ўргангандим. Саксон йил-лик умрим давомида уни ҳаётда қўлладим. Шўқри, би-ровдан кам жойим йўқ. Элининг олди бўлиб ашадим. Му-ҳаббатхону Нусратхонимдан бир маҳаллага етгувлик нева-ра-чеваралар кўрдим. Билганимни келишим — ўн фарза-нднинг онаси Аберохона қўратдим. У эса бугун келинла-рига ўргатмоқда. Наврўз кунин бизнинг хонадон тўйхонага айланиб кетди.

Ниятим, ҳаммиса дунёмиз осойишта бўлсин, доно юрт-бошимизга қасд қилмоқчи бўлган ганимлар умри қўрша-палага боқилулардек пана-пасткамда ўтсин, ҳасад ўти вуж-удини бир умр қийнасин. Қўрбошимизнинг азиз боши омон бўлсин, ёшлар эзгу ишларида қанот бўлишсин.

Маъмура ҒАЙБУЛЛАЕВА,

Шофиркон тумани И. Мўминов номи жамоа ҳўжалигидаги Болтақора қишлоғида яшовчи 80 ёшли онахон.

Ўлкамизда баҳор ва бахт, эзгулик ва нафосат айёми — Наврўзи олам кезиб юрибди. Бегўбор ёшлиқнинг болдан ширин ажиб ҳис-туйғулари чехрасида ўз аксини топан бу боқира қизлар Ўргут туманидаги 1-мактабда тахсил олишади. Қалб шалоладек ложувард ёш-лар яқинда мактаб қошида «Янги Юлдуз» дастаси ташкил этишди. Дастури ранг-баранг ракс ва қўшқиларга бой ўшбу даста Наврўз байрамида фаол катнашиб, совринли ўринни олишга муваффақ бўлди.

СУРАТЛАРДА: 1. Даста катнашчилари сахнага чиқиш олди-дан, 2. Раққоса қиз Дилафрўз Мансурова.

С.ЗУФАРОВ (Ўза) олган суратлар.

ШОҒЛИК БАХШ ЭТИБ

Зеболаниб, диёримга — чаманимга,
Оро бериб гулшанимга, Ватанимга,
Меҳр бирла лаззат бахш этиб танимга —
Гулгун баҳор — саҳий Наврўз кириб келди,
Хандон уриб, қиқир-қиқир қулиб келди,

Турфа рангга бўяб гулзору боғларини,
Шўх яшнатиб қуртакларини, бутюғларини,
Қорларин эритиб оппоқ тоғларини,
Ўлкамга гулбаҳор — Наврўз кириб келди,
Гулдек қақнаб, қиқир-қиқир қулиб келди.

Юракларга бир олам шодлик бахш этиб,
Муруват ҳам ҳимматни мисли Ваҳш этиб,
Шайдо қўнғилларга муҳаббат нақш этиб,

Элимга навбаҳор — Наврўз кириб келди,
Булоқлардек қиқир-қиқир қулиб келди.

Қутиб илҳак, муштоқ эдик йўлларинда,
Жаннатлар яратиб ўнггу сўлларинда,
Туганмас бахт — давлат олиб қўлларинда —
Хўр диёримга Наврўз кириб келди,
Гулгун чехра — қиқир-қиқир қулиб келди.

Қўрсин дея Ўзбекистон шодлик баҳам,
Айлаб Ошиқ Эркинни ҳам ҳушди, хўррам,
Ҳазрат Бегунийларни шод этган байрам —
Мустақил диёрга Наврўз кириб келди,
Бағри чечакларга тўлиб, қулиб келди.

Ошиқ ЭРКИН.

АДИБЛАР
ТУҲФАСИ

Наврўзда она замин
уйғонади, дов-дара-
хларни гул ва яшил-
лик чулғайди, табиат
гузалликларига маф-
тун ижод аҳли эса тў-
либ-тошиб шеър ва
ғазаллар битади. Ўз-
бекистон Ёзувчилар
уюшмиси Фарғона
вилоят бўлими фарғо-
налик бир гуруҳ ижод-
корларнинг «Наврўз
оҳанглари» деб ном-
ланган янги асарлари
китобини чоп этди.

«Ўзагросугурта» ДАСК
акциядорлари диққатига

«Ўзагросугурта» ДАСК Бошқаруви 1999 йилнинг 16 апрель кунин соат 10.00 да акционерларнинг умумий йиғилиши ўтказилишини маълум қилади

КҮН ТАРТИБИ

1. «Ўзагросугурта» Давлат акциядорлик сугурта Компаниясининг 1998 йилдаги фаолияти ва 1999 йилдаги вазифалари тўғрисида.
2. Компаниянинг йиллик ҳисоботи, баланси, фойда ва зарарлар ҳисобини тасдиқлаш.
3. Компаниянинг тафтиш комиссияси ҳисоботини тасдиқлаш.
4. Компаниянинг 1998 йил фойдасини тақсимлаш.
5. Компаниянинг янги тахирдаги Низомини тасдиқлаш.

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳар, Маворуннахр кўчаси, 13 уй.

Акционерлар 16 апрель соат 9.00 дан бошлаб
рўйхатга олинади. Рўйхатдан ўтиш учун шахсни
тасдиқловчи ҳужжат бўлиши лозим.

Акциядорлар вакилининг йиғилишда иштирок этиши
учун ҳуқуқий шахсларда ташкилот раҳбари имзолаган,
жисмоний шахслар учун эса нотариал идора тасдиқла-
ган ишонч қўғози бўлиши керак.

Маълумот учун телефонлар: 133-31-89, 133-35-20.

«Ўзагросугурта» давлат акциядорлик сугурта
компаниясининг 1999 йил 1 январь
ҳолатига баланс

Активлар	млн. сўмда
1. Асосий воситалар	627
2. Капитал қўйилмалар	175
3. Узоқ ва қисқа муддатли молиявий қўйилмалар	1836
4. Моддий боғлиқлар	84
5. Пул маблағлари	416
6. Бошқа маблағлар	416
Жами активлар	3554
ПАССИВлар	млн. сўмда
1. Устав капитал	2000
2. Заҳирдаги пул жамғармалар	293
3. Муддатли тугамаган шартномалар резерви	20
4. Келгуси давр даромадлари	9
5. Тақсимланмаган фойда	117
6. Бошқа пассивлар	1115
Жами пассивлар	3554

Жовли ХУШБОҚОВ.

Қутлаймиз

Ҳаёт ҳодисаларини ба-
дий тасвир этиш киши-
дан истеъдоддан ташка-
ри тинимсиз меҳнат ва
танлаган касбига битмас-
туганмас муҳаббат ҳам
таалам этади. Сурхонда-
релик адабий танқидчи,
очеркнавис Жовли Хуш-
боқовнинг ўттиз йиллик
ижод йўли тўғрисида гап
кетганида кўнгилдан ана
шундай ўйлар кечади.
Болалиги Шеробод тум-
анида, Истара қишлоғида
кечган бу ижодкорнинг
«Ички дард тугъини»,
«Юракдан чиққан сўз»,
«Муҳаббатнинг олови»,

«Истара — соғинчим ме-
нин» сингари китоблари
ўқувчиларга манзур бўл-
ган. Яқинда эса унинг
«Шириндир азоби севгини-
нг» тўплами дунёга келди.
Жовли Хушбоқовни му-
борақ эллик ёши билан
«Қишлоқ ҳаёти» газетаси
жамоаси, муштарийлари
номидан табриклар экан-
миз, унга ҳаммиса куч-қу-
ват, мустаҳкам соғлиқ,
яъни ижодий ютуқлар ти-
лаймиз.

Қуйида муаллифнинг
ижод намуналаридан би-
ри эътиборингизга ҳаво-
ла этилаётир.

ган бахши боболарининг кў-
нни унга тинчлик
бермагандир?..

Норалидаги тошқин гай-
рат, жўшиб-жўшиб қуйлаш
қобилиятини қўрган бир бо-
бо севинганидан: «Ҳа Нора-
ли улима, қўзимдан ёш чи-
қиб кетди, дўмбира чертган
қўлинг дард қўрмасин, бўл-
булдай сираган тилларинг-
дан айланай», дея қийқириб
йўбордиёв.

Санъаткор юрагидан оти-
либ чиқадиган сеҳрли наво-
ларнинг асл илдиши бўлади.
Норали қўвонқ қўшқилар би-
лан бир қаторда баъзан му-
нгли мисраларни ҳам ижро
эти. Негаки... отаси асли
Шерободнинг санъаткори у-
ғилдан бўлган Пулат бобо эл-
лик йил мактабда физика,
математикадан дарс берган.
Афсус, бир неча йиллар оғир
дардга қалиниб ётди. Бундай
ташвишли ҳолдан руҳан
эзилган Норали бўғизда ти-
қилиб қолган йиги уни бе-
зохта қилар эди. «Наҳотики
отамнинг дардига маъкам бў-
ла олмасам?» Юраги тўлиб
кетар, шу лаҳзада яна кадр-
дон дўмбирасини қўлга олар,
жонсиз торлар булбул каби

хрли урин эгаллайман, деб
ҳаёлига келтирмаган эди.
«Парвоз» ансамбли аъзолари
билан бирга Руминия, Бол-
гария, Югославия каби дав-
латларга борганида устози
Насиб Мадррахимова олиқш-
ларга қўмилиб кетганини қур-
ганида одамлар санъатни қан-
чалик қадрлашларини ан-
-

лишга киришиб кетди. Уйин-
га тушганда хона поллари
Норалининг оёқлари заби-
тдан гўрсиллаб-гўрсиллаб ке-
тар эди. Норали кенг хона
сахнида чирлилаб айланар.
Бир лаҳзадаёқ қўнғайиб ўти-
ганча қўлларини ҳавода дои-
ра ясаб, чиройли ўйнар, яна
бир лаҳза утар-ўтмас қўши-

САНЪАТ СЕҲРИ

лаб, қўзларидан ёш сизиб
чикди.

Унинг ўзи туртинчи синф-
далигидаяқ сахнага чиқиб
кечган эди. Мана энди олти
ёшли ўғилчаси Қўзбой эса
қўлларини биноийдек қар-
силлатиб, оёқларини лиқил-
латиб бирам рақсга тушади-
ки... Бунини қўрган кишилар
озин очилиб қолади.

«Баъзан Ғарб мусиқиси ва
рақс санъатига қўр-қўрона
тақиллардан учраганида ҳайрон
қолиб ёқа ўшайсан, одам.
Нега узимизнинг дилтортар
Шарқ наволаримиз, миллий
оҳанглариимизни бир чеккага
йиғиштириб қўйиб, узгалар
сингиз дидимиз ва таъбиимизга
сингизмайдиган қўлларини
ҳамда қўшқиларини ижро
этишга чиранамиз? Ахир,
бизнинг қадим аждодларимиз
қон-қонига сингир кетган
санъат бор-ку? Бир неча қо-
риқий намуналарда бўлдим.
Лекин, узимизники барибир
узимизникида.

Норали шу тизгинсиз ўйла-
ри оғушида тўлғониб чиқди.
Адоқсиз ҳаётлар уни «Эй Ал-
ломинг авлодининг факир ва-
қили, маҳоратингни бир си-
наб қур-чи» дея даъват этаёт-
гандек бўлди.

Тошкентдаги меҳмонхона-
лардан бирида икки-уч кеча
мижга қоқмади ҳисоб. Жар-
қонғилик устози Фарида Жа-
санова қўмакча келди. Қўли-
га дўмбирасини олиб, маҳсу-
с тикилган кийимларни кийиб,
завқ-шавқ билан машқ қи-

гани бошлаб юборар эди.

Менинг она юртимни,
Ўзбекистон дейдилар,
Уни бутун ҳақонда,
Нурли бўстон дейдилар.
Қўз тегмасини ҳуснига,
Тумор бўлай қўқсига,
Дўмбирам қўлга олай,
Бугун юракдан жўшиб.
Ватанимни қўлайим.

У сеҳрли ўйинлари билан
гина эмас, жозибали ва ёқим-
ли овози билан ҳам муқис-
лар қалбини ром қилаётган
эди. Унинг қўшқиларини ми-
риқиб тилгаётган Холли Ху-
жанов, Саттор Тошбоёв, Ян-
ғибой Эшқобилов, Хонимкул
Қўрбоналиев, Чори Бобоку-
лов, Зокир Рамазонов, Янги-
бой Қодиров, Ориф Сафар-
қулов сингари маърифат,
маънавиятини қадрлайдиган
одамлар санъатига қўйил
қолдилар.

Айни лаҳзада кўнглимдан
шундай фикрлар ўтди. «Эн-
ди ўттиздан ошган бу йигит
шўнчалик завқ-шавқни,
қайноқ илҳомини қаердан
оляпти? Эҳтимол, ўзи во-
жага етган Жарқўғондаги сў-
лим ўшалар, тантқи одамлар,
бетакдор табиат манзарала-
ри уни мафтун этгандир? Балки,
она юртимизда кейин?

Ғўе етти ярим йилда ўз бер-
ган иқтисодий ва маънавий
соҳадаги оламшумул ўзга-
ришлар унинг қўлига дўмби-
ра тутқазадир? Ким била-
ди, дейсиз? Бир вақтлар тун
бўйи дostonлар айтиб минг-
лаб томошабинларни йилг-
-

сайрай бошлар эди.

Жонингизга жон бўлай
Жонингиз дармонинг отам.
Камтарин, пиру бадавлат,
Шавкатим, шоним отам.

Хонада юрагидан қайнаб
чиқаётган сўзлар тингловчи
қалбини бир лаҳзадаёқ за-
бт этиб қўяди. Ғўе бу сўзлар қа-
тига яширинган сеҳр сезди-
рмайгина қалбингиз тўридан
жой олади-да, юрагингиз ҳап-
риқиб кетади. ўзингиз эса...
Афсонавий гўша қўйида юр-
гандек, само бағрида сайр
этаётгандек руҳингизни бе-
рувор ҳислар чулғаб олади.
Умрида сеғви қўчасидан ўт-
маган, бу роҳатбахш, шу би-
лан бирга гоҳида аччиқ из-
тиробли туйғуга ошно бўл-
маган қалб ўт бўлиб ёниш
ҳиссидан бебаҳра қолади.

Бундай туйғудан бенисб ин-
сонлар юраги ўзга қалблар-
ни ўгли нафас билан ҳаяжон-
га сола олмайдди. Чўқ каби
иситмайдди. Норали ичк қаб-
за Зулайҳого қўзи тушганида
қандай ҳолатни бошидан ке-
чирганини биласизми? Бу-
лажак қайлиги олдида худди
ғўноқ иш қилиб қўйган бо-
лақай сингари довдираб, ти-
ли қалимга келмай қолди.
Ғўе сутга чайилган каби оп-
пок, шу билан бирга нур, та-
бассум ёйлаётган қўзга тер-
мулиб турар экан, бутун ву-
жуди кишини маст қилиб
қўядиган туйғудан сеҳрланиб
қолгандек бўлди. Ширин ва
тогли учрашув онларида не-
гадир сўзсиз суҳбат қўриш-
ни афзал билдилар. Бир не-

ХОМИЛ:
«Ўзқишлоққўжликтаъминотуза-
тиш»
давлат-шпрот қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ
хақиқати»
газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ:

700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Мухаррир ўринбосари — 1-33-44-43, 1-33-16-27.
Масъул котиб — 1-33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 1-36-54-51.
Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими — 1-36-56-30, Иқтисодиёт, тад-
биркорлик ва қорвачилик бўлими 1-36-54-51. Маданият, адабиёт
ва санъат бўлими — 1-36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 1-36-
56-25. Шикоят ва хатлар бўлими — 1-36-54-52.

«Шарқ» нашриёт-
матбаа концерни
босмахонаси.
Қорхона манзили:
«Буюқ Тўрон»
кўчаси, 41-ўй.

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи

Суннатилла САЙДАЛИЕВ

Тахрир ҳайъати: Исрол БОБОЖОНОВ, Расулмат
ХУСАНОВ, Махмуд МИРЗАЕВ, Эркўл ЗИКРИЕВ,
Баҳром НУСИРОВ, Олим АТАЕВ, Темур ХОШИМОВ,
Мансур СУЛТОНОВ, Жамшид САЙФУТДИНОВ,
Пўлат ҚАЗИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул ко-
тиб), Шермат АЛЛАМОВ.